

ETT LÄSVÄNLIGT LAND

Innehåll

Inledning	3
Så ser landet ut	3
Läsförmåga	3
Läsvanor	5
Läslust	9
Ett land för läsning	11
Läsandets infrastruktur	11
Läsare skapar läsare	13
Läsfrämjare i samhället	14
Läsning i en digital värld	15
Ett politiskt uppdrag	17

Inledning

Hur läsning i ett land ser ut och utvecklas avgörs i grunden av hur vi organiserar samhället. Individens lust och förmåga formas av vår omgivning. Det betyder att om vi vill vara ett läsande land måste vi också vara ett läsvänligt land. Ett läsvänligt land börjar med barn och unga. Vad möter de i hem och skola, hur ser vägen till läsning ut, var finner de inspiration och stöd samt vad finns det för hinder och trösklar?

Den här rapporten beskriver hur läsförmåga, läsvanor och läslust ser ut och har utvecklats bland barn och unga de senaste åren. Den stannar dock inte där utan är också ett försök att bidra till en diskussion om vad som krävs av ett läsvänligt samhälle. Vad behöver vi göra för att skapa ett läsande land och hur ser läget egentligen ut i dag?

Så ser landet ut

Det finns många sätt att analysera och beskriva läsning. I diskussionen kring barn och ungdomars läsning är det ofta tre begrepp som används: läsförmåga, läsvanor och läslust. De är förstås sammankopplade i stor utsträckning. Vad vi tycker om läsning har betydelse för hur vi läser och vår förmåga att läsa formas både av hur vi läser och tvärtom. En god läsare har lätt att läsa mycket men att läsa mycket ger också en bättre läsförmåga. Läsförmåga är en viktig grund men en förmåga som inte används är inte bara en förmåga som kommer att försvagas utan den ger även begränsad nytta.

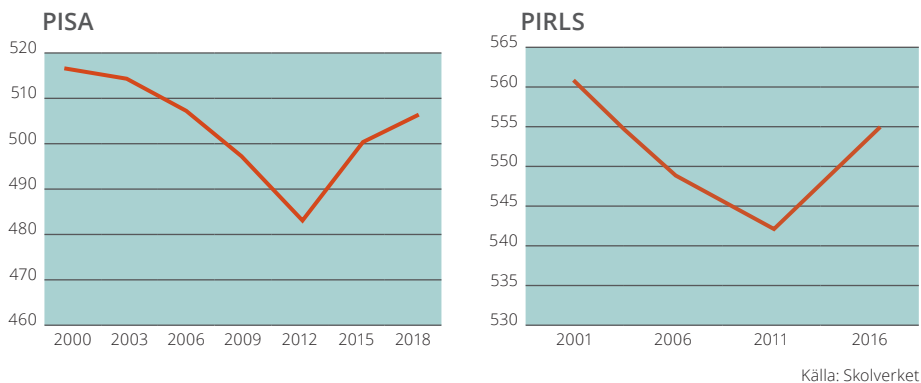
I detta avsnitt beskrivs de övergripande mönster som finns när det gäller läsförmåga, läsvanor och läslust. Enkelt sammanfattat är läsförmågan på väg uppåt igen efter ett kraftigt fall, läsvanorna visar på minskad läsning och läslusten är tydligt på nedgång.

Läsförmåga

Den svenska debatten kring läsning har präglats väldigt starkt av resultateten i de stora internationella undersökningar som görs på läsförmåga. PISA-paniken från 2012 har satt djupa spår. Att det sedan dess har skett en uppgång har långt ifrån ändrat den negativa bild som etablerades då. De två undersökningar som de flesta förhåller sig till är PISA som riktar sig till 15 åringar och PIRLS som riktar sig till elever i årskurs fyra. Mönstren är slående likartade. Ett kraftigt fall under 2000-talets första decennium och därefter en tydlig återhämtning. Bottennoteringarna inträffade 2012 respektive 2011.

”Vad vi tycker om läsning har betydelse för hur vi läser”

Diagram 1. Utveckling av läsförståelse i PISA och PIRLS

Undersökningarna har också gemensamt att nedgång i läsförmåga drabbade både pojkar (något mer) och flickor, samt att det var hela fördelningen som flyttade på sig. Även upphämtningen har följt samma mönster, båda könen har förbättrat sig (pojkar något mer) och både topp och botten rör sig uppåt. Det kan verka lite udda att fjärdeklassarna slog i botten 2011 i PIRLS medan nästan samma årskull stod för en god upphämtning 2015 i PISA.

Det finns, främst vad gäller PISA, en diskussion om att undersökningarna inte togs på så stort allvar de år när resultaten var som sämst. Men att fokus sedan ändrats och att detta kan ha bidragit till de förbättrade resultaten. Att det alltså inte bara rör sig om verkliga förändringar i läsförmågan utan att undersökningarna tas på större allvar. Samtidigt ledde de svaga resultaten också till många insatser och det är inte orimligt att föreställa sig att det kan ha påverkat alla åldersgrupper.

Läget i dag tycks i varje fall ljusare än för tio år sedan, men resultaten ligger fortfarande under de mycket höga nivåerna i 2000-talets början. Det finns, framför allt när det gäller andelen med mycket svaga resultat, en hel del kvar att arbeta med. I PIRLS 2016 var det 12 procent av de svenska eleverna som låg antingen under eller på det som kallas elementär nivå (2 procent under och 10 procent på). I PISA 2018 var det 18 procent av eleverna som låg under nivå 2, det är den nivå som enligt PISA kan ses som grundläggande för fortsatt lärande.

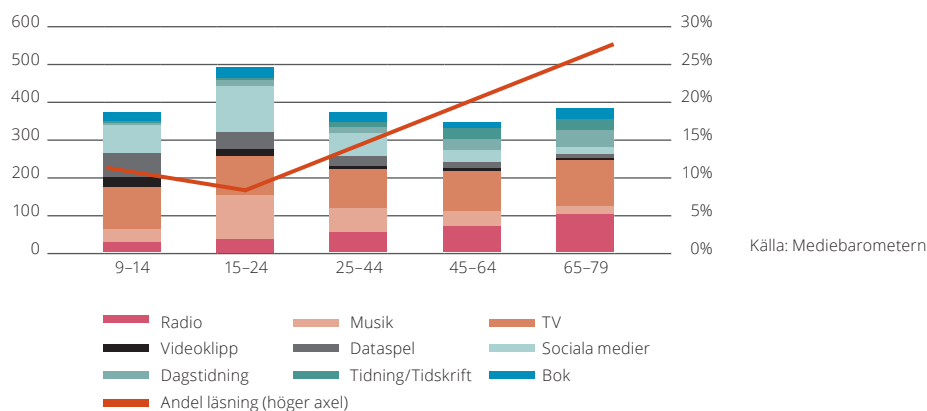
Läsvanor

Att kunna läsa är en sak. Att faktiskt läsa är en annan. Mätningar av läsförståelse har fått mycket uppmärksamhet men med jämna mellanrum uppmärksammas också att barn och ungdomar tycks läsa allt mindre. Hur mycket vi läser – och vad – är dock inte helt enkelt att beskriva. Det finns flera olika undersökningar och resultaten är inte uppenbart entydiga. Två centrala frågor är vilken typ av läsning som mäts och vilket mått som används.

Läser gör vi i praktiken nästan hela tiden. Det kan vara ett sms, en annonstavla eller en skylt i affären men det kan också vara en roman, en dagstidning eller en tidskrift. De senare kan vi läsa i fysiska format eller digitalt. Mätningar av läsning handlar i princip alltid om de senare exemplen, om läsning av längre texter. Även där kan de dock skilja sig genom att dela upp läsningen i olika sorters böcker och tidningar eller genom att slå ihop dem till samma kategori. Det valet spelar roll eftersom läsandet av böcker respektive tidningar har utvecklats olika. I vissa mätningar frågar man specifikt om läsning av olika medier medan det i andra är mer oklart vad respondenten förväntas inkludera. Frågorna i olika mätningar skiljer sig också åt genom att i varierande grad försöka fånga hur mycket vi läser. Ofta förväntas den som svarar göra en bedömning av sin läsfrekvens och uppskatta hur ofta den läser: varje dag, någon gång i veckan, aldrig, o.s.v. Ett annat sätt att ställa frågan är om den som svarar läste något en viss dag, till exempel "i går". Läsningen kan också delas upp i sammanhang där man försöker skilja på läsning för nöjes skull, läsning "på fritiden", och läsning som sker i skolan eller är kopplad till skolan/arbetet.

Den undersökning som har de längsta tidsserierna kring läsning är Mediebarometern. Frågan som ställs är vilka medier man använde "i går". Undersökningen täcker såväl läsning av textmedier som ljud- och rörlig bild. De som svarar får också bedöma hur lång tid de lagt på respektive media den givna dagen. Oavsett vilken åldersgrupp det gäller är det tydligt att läsning står för en relativt liten del av den samlade mediekonsumtionen men att andelen stiger med ökande ålder. I diagrammet nedan beskrivs den samlade tid som ägnas åt olika medier och andelen som går till läsning kan avläsas på den högra axeln.¹

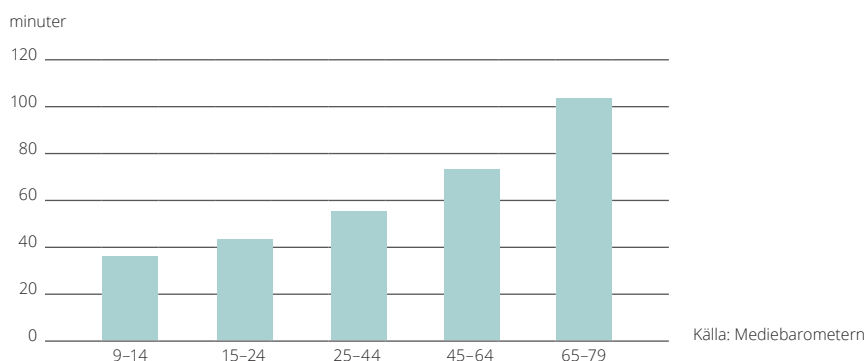
Diagram 2. Tid som läggs på olika medier en genomsnittlig dag (2018)

¹ Siffran för dataspel bygger på en bearbetning av andelen som gör detta en genomsnittlig dag och hur lång tid de lägger på det.

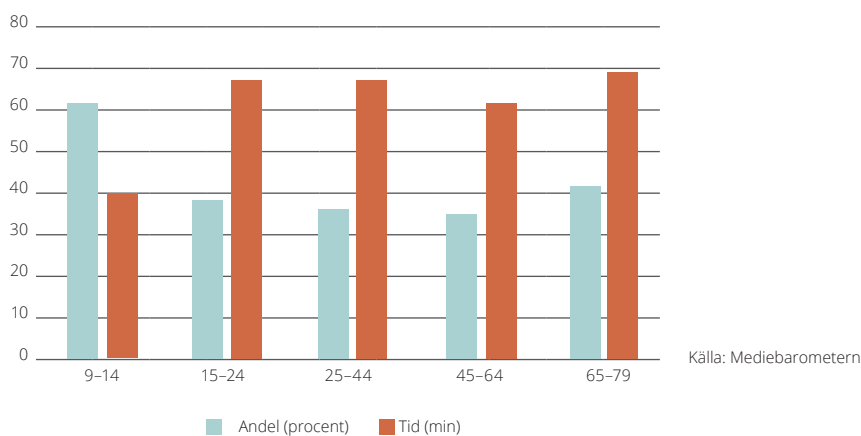
Bryter man ut läsning ur diagrammet ovan blir åldersgradienten tydlig. Ju äldre åldersgrupp, desto mer tid läggs på läsning.

Diagram 3. Tid som läggs på läsning en genomsnittlig dag (2018)

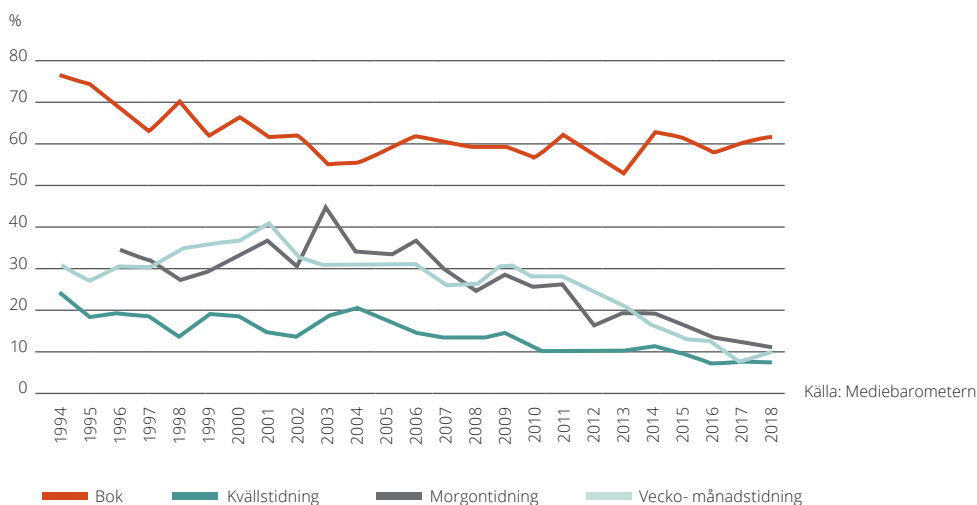
Bilden blir annorlunda om man tittar endast på läsning och i synnerhet om frågan reduceras till läsning av böcker. Där är det faktiskt den yngsta åldersgruppen som ligger i topp där 61 procent läser böcker en genomsnittlig dag. Mönstret är det omvända när det gäller hur lång tid man lagt på bokläsningen, där ligger de yngsta avsevärt lägre än övriga åldersgrupper.

Diagram 4. Andel bokläsare och tid för läsning bland dem (2018)

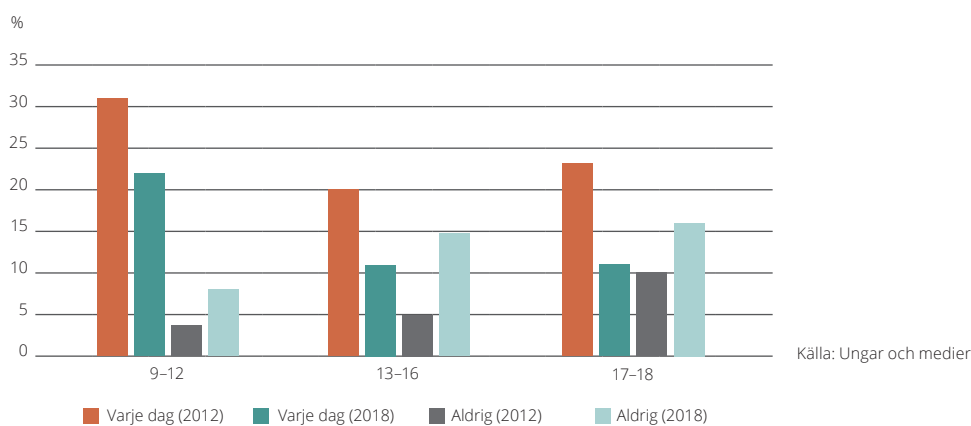
Hur ser då utvecklingen ut över tid, har läsandet minskat eller ökat bland unga? Här finns det långa tidsserier i Mediebarometern som täcker olika typer av läsning. Bilden visar tydligt att det främst är tidningsläsande som minskat kraftigt, och då ingår läsande på digitala medier. Men även bokläsandet har gått ner, dock med en stabilisering under 2000-talet.

Diagram 5. Andel 9-14 åringar som läser böcker och tidningar en genomsnittlig dag

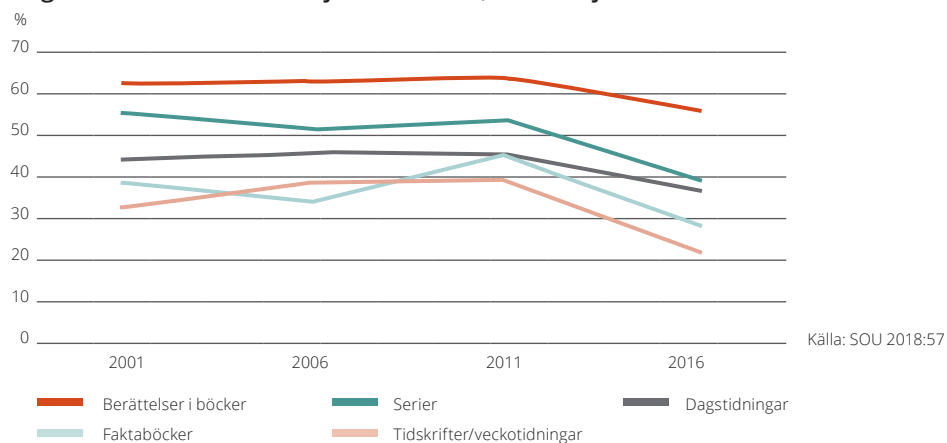
Medan Mediebarometern primärt mäter förekomst av läsande finns det andra undersökningar som mer försöker fånga dess läsandets omfattning. En av de mer omfattande och välkända är Statens medieråds undersökning "Ungar och medier". Den undersökningen är också avgränsad till att mäta medievanor specifikt på fritiden. I Ungar och medier får respondenterna bedöma hur ofta man ägnar sig åt olika aktiviteter. En av frågorna gäller att "läsa böcker och tidningar". Frågan har inte funnits så länge men under den begränsade tiden mellan 2012–2018 har det skett relativt stora förändringar. Storläsarna har blivit avsevärt färre medan de som aldrig läser har ökat kraftigt. I diagrammet nedan framgår utvecklingen för tre olika åldersgrupper. Förändringen är allra störst bland yngre tonåringar.

Diagram 6. Storläsare och icke läsare, 2012 och 2018

En tydlig trend mot minskat läsande de senaste åren återfinns också i PIRLS och PISA. I PIRLS ställs frågor om olika typer av läsande och frågan är om man läser minst varje vecka. Efter att ha legat relativt stabilt i de tre första mätningarna syns ett tydligt trendbrott 2016.

Diagram 7. Läsvanor bland fjärdeklassare, läser varje vecka 2001-2016

Nedgången i PIRLS är mindre dramatisk än i Ungar och medier. Det förstärker intrycket att de största förändringarna har skett i ändarna av fördelningen. Det är ett kraftigt fall bland storläsare och en kraftig ökning av icke läsare medan det totala antalet läsare har förändrats betydligt mindre. Den minskade läsningen tycks också vara mer uttalad när det gäller tidningar och tidskrifter än böcker. Samma bild ges i PISA med en tydlig nedgång för läsning av skönlitteratur och en mycket kraftig nedgång i läsning av tidningar och tidskrifter.

Läslust

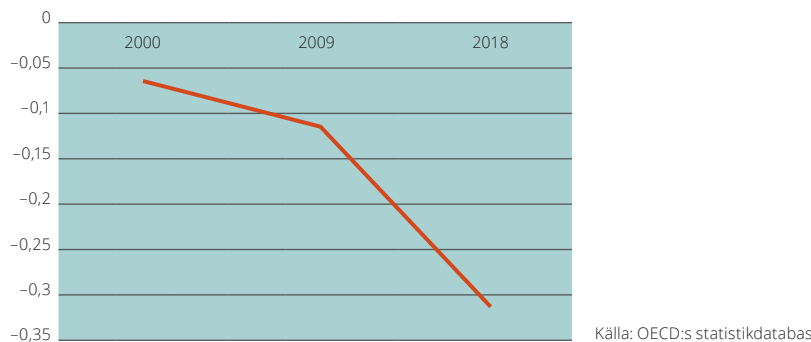
Läsning är ett måste. Att behärska läsning är på många sätt en förutsättning för ett aktivt deltagande i samhället, för att kunna hitta en plats i arbetslivet och för att kunna utöva demokratiska och samhällsliga rättigheter. Men läsning kan inte bara vara ett måste. Utan lust att läsa och utan att upptäcka all spänning, glädje och rikedom som finns i läsning kommer vi inte att hitta det fulla värdet. Ordföranden i regeringens läsdelegation, Katti Hoflin, har uttryckt det som att "läsning är en grundforskning i konsten att vara människa".² Utan läslust är det också väldigt svårt att bli en stark läsare och att få in en god läsvana.

Läsning är ett måste men de som bara läser för att de måste förlorar något väsentligt.

Läslust är tyvärr en bristvara bland svenska ungdomar, i varje fall om man ska tro på resultaten från PISA. Väl över hälften av de svenska 15-åringarna svarade 2018 att de bara läser om de måste. Ökningen mellan 2009 och 2018 var 17 procentenheter.³

PISA-undersökningen innehåller ett läslustindex som bygger på fem påståenden: "jag läser bara om jag måste", "läsning är en av mina favoritsysselsättningar", "jag tycker om att prata om böcker med andra människor", "för mig är läsning slöseri med tid", "jag läser bara för att få den information jag behöver". Indexet finns redovisat för åren 2000, 2009 och 2018. För Sveriges del finns det en tydlig negativ trend i läslustindexet och fallet är särskilt stort mellan 2009 och 2018.

Diagram 8. Läslustindex, PISA

Det svenska fallet i läslust är kraftigt och nivån är låg. Samtidigt återfinns liknande resultat också i våra nordiska grannländer.

² <https://www.regeringen.se/artiklar/2017/04/om-vikten-av-att-lasa/>

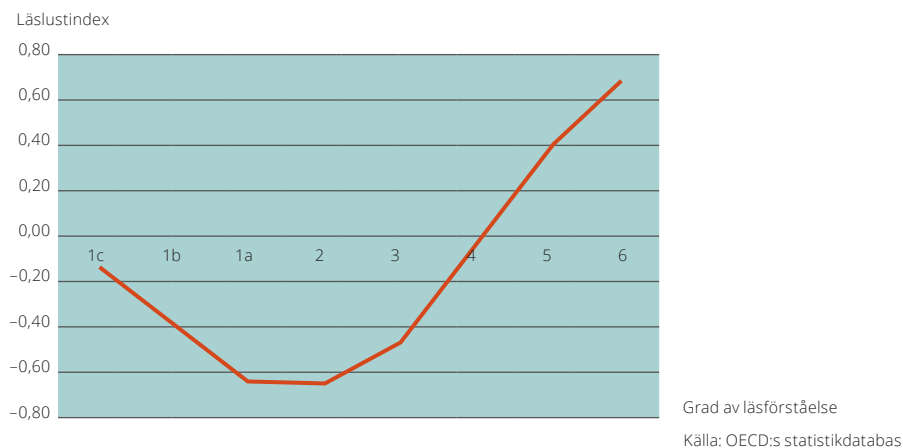
³ Skolverket. PISA 2018. 15-åringars kunskaper i läsförståelse, matematik och naturvetenskap

"Läsning är en grundforskning i att vara människa"

KATTI HOFFLIN

Läslust korrelerar väl med resultaten i läsförståelse. Goda resultat i läsförståelse är kopplat till högre nivåer av läslust. Detta gäller i större delen av fördelningen med undantag för de allra svagaste läsarna, då de faktiskt ligger högre i läslustindexet än de som har något bättre läsförståelse.

Diagram 9. Läslust och läsförståelse, PISA 2018

När det gäller de yngre barnen i PIRLS finns det tyvärr inte ett motsvarande index eller tidsserie över läslust. Det finns dock en fråga som är jämförbar mellan 2001 och 2016. På påståendet "Jag tycker om att läsa" var det 2001 hela 60 procent av de svenska eleverna som angav att det "stämmer precis" medan motsvarande andel år 2016 hade fallit till 39 procent.⁴

Att hitta, väcka och bibehålla läslust är en nyckel till att utveckla sig som läsare. Ett land utan läslust blir inte ett läsande land. Läsning som ett måste kan vara en nödvändighet för att säkra att alla lär sig läsa men det är inte en god grund för att skapa läsare.

⁴ Skolverket. PIRLS 2016 Läsförmågan hos svenska elever i årskurs 4 i ett internationellt perspektiv

Ett land för läsning

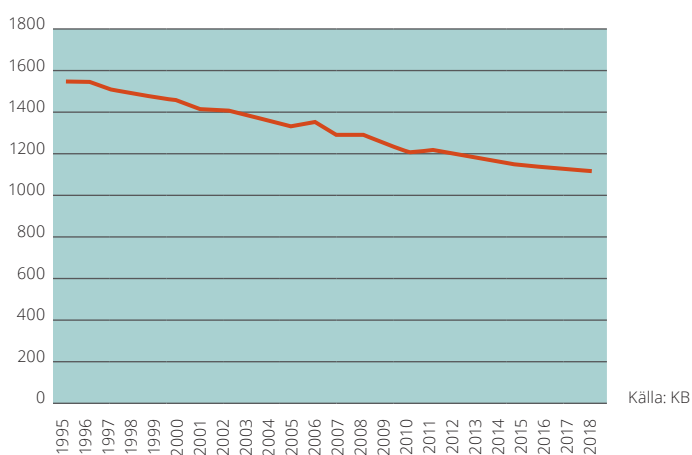
Det är lätt hänt att läsning och läsande reduceras till enbart en individuell fråga. Mellan föräldrar och barn, lärare och elev eller mellan ett allmänt måste och den ovillige läsaren. Och självklart är läsning individuellt. Men det är också en samhällsfråga. Det finns mer eller mindre läsvänliga samhällen. Även bortom det mest uppenbara, en förskola och skola som klarar sitt lässkolande och läsfrämjande uppdrag, finns det betydande val att göra kring hur samhället organiseras för att främja läsande. Det finns också en ledarskapsdimension. Hur makthavare och andra med inflytande och ansvar talar och betar sig, vilka ambitioner och värderingar de står för, spelar roll.

Läsandets infrastruktur

Få saker är viktigare för ett läsvänligt land än en förstklassig infrastruktur för läsning. Kärnan i en sådan är biblioteken. Bibliotek är mer än en källa för gratis tillgång till böcker. De är också en grundbult i mycket av den läsfrämjande verksamhet som finns i samhället, i synnerhet när det gäller barn och ungdomar. Att bibliotek är väl utrustade, väl bemannade och tillgängliga såväl sett till geografisk position som funktion är en oundgänglig del av ett läsvänligt land.

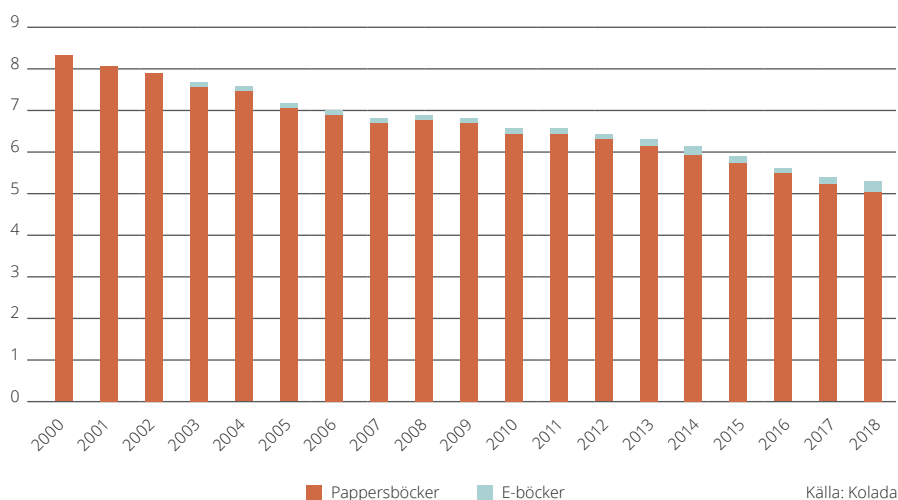
De senaste 25 åren har var fjärde folkbibliotek försvunnit. Den nedåtgående kurvan är dessutom ännu inte bruten. I dag försvinner det ca 10 folkbibliotek varje år. Det görs satsningar – det har tillkommit en bibliotekslag och en nationell biblioteksstrategi är på väg. Men var finns den vision kring svenska bibliotek som faktiskt står i paritet med de många vackra orden om vikten av läsning?

Diagram 10. Antal folkbibliotek, 1995–2018

I takt med att antalet bibliotek minskat har också utlåningen gjort det. Det hänger ihop. När infrastrukturen fallerar får det konsekvenser. Det finns stora variationer mellan olika delar av landet och mellan olika kommuner, men antal bibliotekslån per invånare har i genomsnitt minskat med en tredjedel under 2000-talet. Det inkluderar även e-böcker.

Diagram 11. Antal bibliotekslån per invånare, ovägt medel för alla kommuner

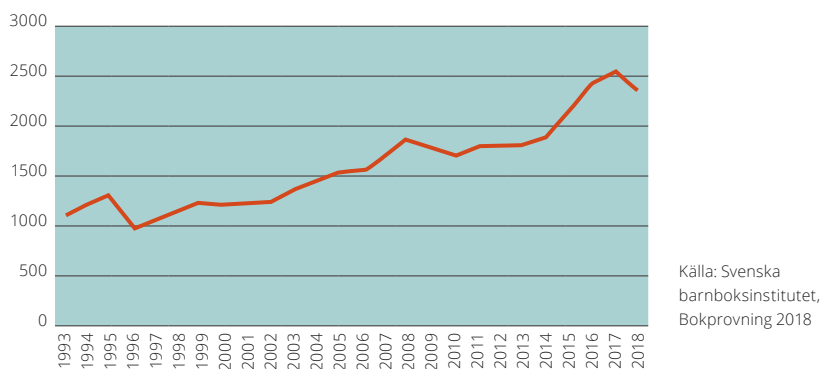

När det gäller barnbokslån finns det bara data sedan 2014 men bara på den tiden har de minskat med 20 procent.

Storleken på en samhällsutmaning bör avspeglas i ambitionsnivåerna på de lösningar som föreslås. Vill vi skapa ett verkligt läsvänligt land kommer det att behövas högre ambitioner än i dag. När färre än hälften av landets skolelever har tillgång till ett, åtminstone halvtidsbemannat, skolbibliotek och när folkbiblioteken fortsätter att bli allt färre samtidigt som utlåningen hela tiden minskar så krävs det mer än vad som görs i dag.

När det gäller barn och ungdomars läsning finns det dock en mycket positiv trend, utgivningen av barn- och ungdomsböcker har ökat kraftigt. Ökningen har pågått under hela 2000-talet men är särskilt tydlig under 2010-talet.

Diagram 12. Utgivningen av barn- och ungdomsböcker 1993–2018

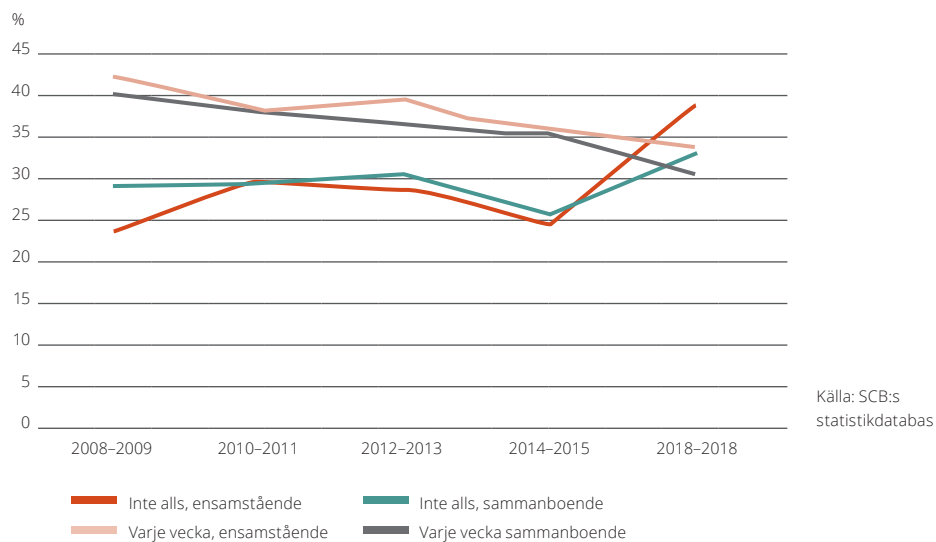

Läsare skapar läsare

Den som ska bli läsare behöver möta andra läsare. Läsdelegationen lyfte i sina förslag flera punkter kopplade till att barn och ungdomar behöver vuxna läsförebilder.⁵ I en forskningsöversikt om läsfrämjande från Kulturrådet ägnades ett helt kapitel åt betydelsen av läsande förbilder, unga som vuxna.⁶ Vill vi att barn och unga ska bli läsare bör vi vända blicken mot de vuxna. Hur ser det vuxna läsandet ut och hur läser föräldrarna som bor med barnen?

I SCB:s undersökning om levnadsförhållanden går det att studera vuxnas läsande i hushåll med barn. Bilden är, precis som för de unga, att storläsande minskar och icke läsande ökar. Andelen som läser böcker varje vecka har de senaste tio åren fallit med runt 10 procentenheter och andelen som aldrig läser böcker har ökat ungefär lika mycket.

Diagram 13. Bokläsande bland vuxna i hushåll med barn

Att läsa själv skapar en förebild för barn och unga. Att läsa tillsammans med barnen är ännu mer verkningsfullt. Högläsning tillsammans är ett av de mest värdefulla sätten som finns att introducera barn till böckernas värld. Det finns inga systematiska undersökningar av högläsning men det går att pussla ihop en bild av utvecklingen genom att studera olika undersökningar som ställt likartade frågor. Samtliga resultat gäller föräldrar med barn i åldrarna 0-9 år. Med undantag för Barnbarometerns första och sista studie är undersökningarna inte helt jämförbara och under 2019 gjordes två likartade undersökningar som fann olika resultat. Det är dock uppenbart att det över en längre sikt har skett en kraftig förändring av föräldrarnas vanor. Högläsningen har minskat. Om det finns ett trendbrott eller inte 2019 är mer oklart.

⁵ Barns och ungas läsning – ett ansvar för hela samhället SOU 2018:57

⁶ Med läsning som mål Om metoder och forskning på det läsfrämjande området. Kulturrådets skriftserie 2015:3

Tabell 1. Andel föräldrar som läser med sina barn varje dag

Undersökning och år	Läser dagligen för sina barn
Barnbarometern 1984	84 %
Barnbarometern 2003	70 %
Läsrelsen 2012	35 %
Nextory och LegiLexi 2019	30 % resp. 48 %

Källor: Läsrelsen, Nextory och LegiLexi

Att främja läsning bland barn och unga måste också handla om vuxnas läsande. Det rör inte bara föräldrar. Det spelar roll hur vuxna betar sig och vilken plats läsning och böcker har i offentligheten. Inte att förglömma är också hur viktiga förebilder och offentliga personer betar sig. Den politiker som vill främja läsning kan med fördel börja med sig själv.

Läsfrämjare i samhället

Läsfrämjande är att göra läsare av läskunniga. Läsfrämjande verksamhet har i viss utsträckning fått ökad politisk uppmärksamhet, inte minst genom läsdelegationen och även tidigare satsningar som särskilda anslag till studieförbunden. Riksdagen har slagit fast ett ambitiöst mål för läsfrämjande och litteraturfrämjande – Alla i Sverige ska, oavsett bakgrund och med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar, ges möjlighet att utveckla en god läsförmåga och ha tillgång till litteratur av hög kvalitet. Kulturrådet har i uppdrag att arbeta med läsfrämjande insatser. En god infrastruktur för läsning och läsande vuxna skapar förutsättningar för läsfrämjande verksamhet gentemot barn och unga men det behövs också vilja och kapacitet att faktiskt göra arbetet. Biblioteken spelar en nyckelroll men det finns också många andra aktörer som är viktiga för det läsfrämjande arbetet.

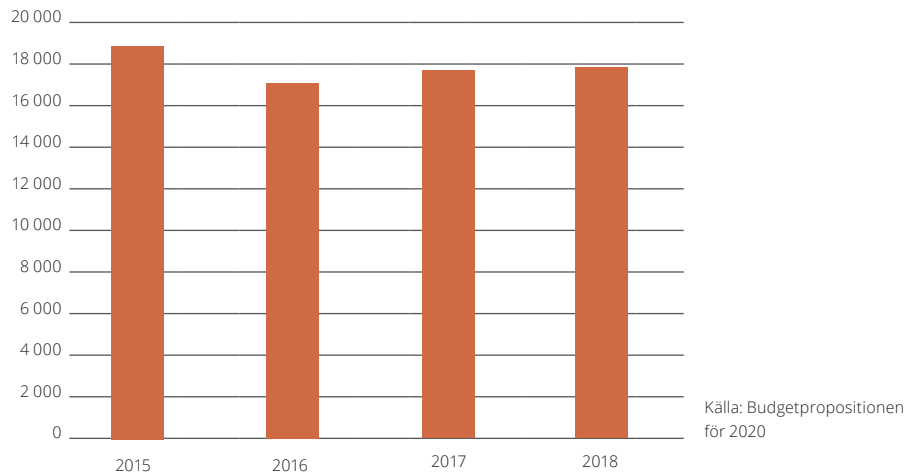
Läsfrämjande är ingen ny uppgift för många organisationer. Det svenska civilsamhället har en lång tradition av läsfrämjande. Studieförbund, fackföreningar, företag och olika ideella organisationer har sedan länge arbetet med detta. Uppgiften är att stärka alla de aktörer som har viljan och förmågan. Ett starkt civilsamhälle är en oundgänglig resurs för att nå ut med ett brett läsfrämjande arbete.

Särskilda satsningar och stöd riktade mot läsfrämjande verksamhet kan vara bra men det gäller att också fundera över hur den grundläggande kapaciteten ser ut. Har vi studieförbund, fackföreningar och andra organisationer med tillräcklig kraft för att verkligen nå ut? Arbetsplatsbibliotek var en gång ett av många verktyg för att låta böckerna komma nära alla. De finns kvar och ABF delar tillsammans med LO-förbunden varje år ut pris till årets arbetsplatsbibliotek. Men även om det inte finns några säkra siffror är det en betydligt mer sällsynt företeelse i dag än tidigare. Ett i grunden starkt civilsamhälle är en nödvändig grund för framgångsrika läsfrämjande insatser.

Precis som när det gäller biblioteken finns det anledning att ställa frågan om ambitionsnivå även när det gäller läsfrämjandet. Utöver ett i grunden starkt civilsamhälle spelar det också roll om det finns särskilda satsningar och stöd eller inte. Kulturrådet har i dag medel för bidrag till läsfrämjande insatser. De är blygsamma.

I diagrammet nedan visas utbetalda och redovisade bidrag de senaste fyra åren. Det kanske kan ifrågasättas om knappt 20 miljoner per år är en bra spegling av ambitionerna om ett läsvänligt land.

Diagram 14. Beviljade bidrag för läsfrämjande insatser (tkr)

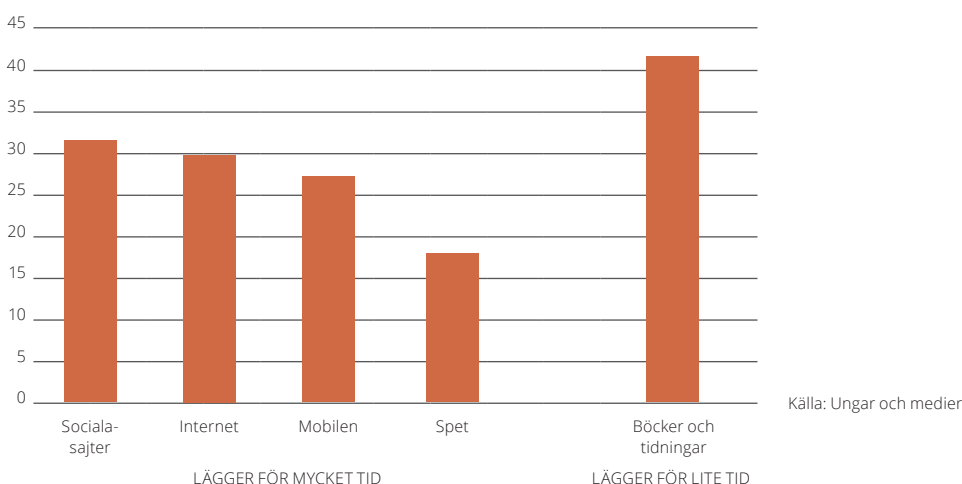

Läsning i en digital värld

Det är omöjligt att resonera om läsning utan att behandla det faktum att den helt dominerande delen av vår mediekonsumtion i dag sker digitalt. Vilken plats har egentligen boken och läsning i dag? Det finns två sidor av det digitala myntet. Konkurrensen hårdnar om vår tid och läsningen har svårt att hävda sig. Samtidigt erbjuder nya medier och kanaler en helt ny tillgång till litteratur och till läsning i olika former.

I dag lägger 9-14 åringar dagligen 37 minuter på läsning och 271 minuter på videoklipp, dataspel, TV och sociala medier. I det senare ingår förstås en del läsning men knappast av särskilt mycket längre sammanhållen text. Det kan ligga nära till hands att moralisera kring ungdomens vanor men faktum är att barn och ungdomar själva identifierar detta som ett problem. När 13-16 åringar själva bedömer vad de ägnar för mycket respektive för lite tid åt är det mobilen och dess innehåll som tar för mycket tid och den enskilda aktivitet som de tydligast tycker att de ägnar för lite tid åt är böcker och tidningar.

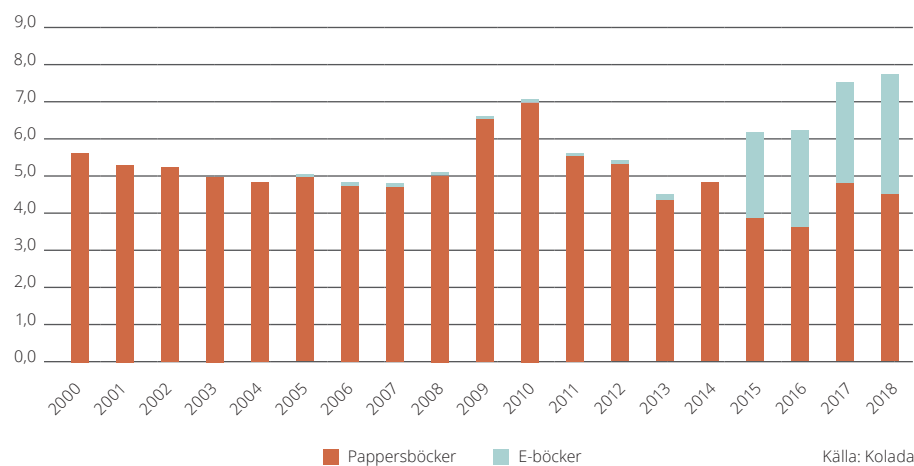
Diagram 15. Andel av 13-16 åringar som tycker att de ägnar för mycket respektive för lite tid åt olika aktiviteter (%)

Det faktum att barn och ungdomar själva tycker att deras medievanor är ett problem är en möjlighet. Men vanor uppstår inte i ett tomrum och att vilja ändra på något innebär inte att man hittar vägen att göra det. Det spelar roll hur omgivningen ser ut och det spelar roll hur samhället i stort ser ut och vilka signaler som finns. Vad det kan visa är att rätt förändringar i omgivningen har en god möjlighet att också förändra läsvanorna.

Det uppkopplade samhället kan vara en distraktion men det kan också korta vägen till läsning. Även om e-böcker i dag står för en relativt liten del av den samlade läsningen borde det finnas en mycket större potential. Det är inte minst ett möjligt sätt att tillgängliggöra bibliotekens utbud för en ny och bredare målgrupp. Under 2018 var utlåningen av e-böcker uppe i 2,3 miljoner på folkbiblioteken. Det är en ökning med 28 procent sedan föregående år.⁷ För de flesta kommuner är det fortfarande en marginell del av utlåningen men det finns en handfull som sticker ut. Sunne är ett spännande exempel. Det är inte bara en av få kommuner där utlåningen totalt sett faktiskt ökar, det är också den kommun som har den näst högsta utlåningen av e-böcker i hela landet.

Diagram 16. Utlåning från Sunne bibliotek, lån per invånare

Det kan finnas mycket att lära av de kommuner som ligger högt och har lyckats gå mot trenden. Samtidigt är rimligen digital utlåning ett område som med fördel kan göras nationellt. I förslaget till nationell biblioteksstrategi finns sex centrala reformförslag. Ett av dessa gäller ett "uppdrag att ta fram en ny digital biblioteksplattform för olika målgrupper, sköta driften och försörja tjänsten med innehåll genom upphandling och avtalslicenser. Uppdraget inkluderar massiv digitalisering av tryckt material och andra medier enligt en flerårsplan samt utveckling av digitala bibliotekstjänster, sökfunktioner och metadata för forskning och allmänhet".⁸

En ambitiös nationell satsning på ett digitalt bibliotek bör kunna vara en hörnsten i en strategi för att låta det uppkopplade samhället stödja resan mot ett läsvänligt land.

⁷ KB Bibliotek 2018, offentligt finansierade bibliotek

⁸ <https://www.kb.se/samverkan-och-utveckling/biblioteksutveckling/nationell-biblioteksstrategi.html>

Ett politiskt uppdrag

Om Sverige ska vara ett land av läsare behöver vi vara ett läsvänligt land. Det finns ingen väg runt det. Den politiker som vill ta itu med den oroande utveckling vad gäller läsvanor och läslust som speglas i denna rapport behöver ställa sig frågan hur vi kommer dit. Förhoppningen är att denna rapport erbjuder några ledtrådar till hur den vägen kan se ut.

